

2 Dr. Balogh Ibolya a megyei önkormányzat 2008-as költségvetésének tervezetét sajtótájékoztatón ismertette. Mint mondta, a megyék helyzetét elsősorban a kormányzati intézkedések nehezítik.

5 Börtönparancsnokokkal ült egy asztalhoz Fejér megye rendőrfőkapitánya, hogy aláírják egymás munkáját segítő, aktualizált, korábban egymással kötött együttműködési megállapodásukat.

8 Ebben az esztendőben sok más program mellett a Fejér Megyei Szent István Király Múzeum a Reneszánsz évet egy impozáns, gótikus kiállítással kapcsolja össze a Múzeumok éjszakáján.

14 A „Vigyázó kéz” Gyermekvédelmi Egyesület önkénteseinek kíséretével három autónyi, nevelőotthonokból meghívott kisgyermek vonulhatott farsang farkán visítva a szalmatörököt és a kormozó bohócokat követve.

Rácalmás A Duna gyöngye

MEGYEJÁRÓ – 10. OLDAL

Közérdekű tudnivalók a márciusi népszavazásról
A köztársasági elnök 2008. március 9-re, vasárnapra tűzte ki a népszavazás időpontját. – 4. OLDAL

Új igazgató a Fejér Megyei Művelődési Központ élén
Beszélgetés Juhász Zsófia igazgató asszonnyal. – 6. OLDAL

Konferencia a Velencei-tó körül
A térség jövőjéről tanácskoztak a VEKI szervezésében a Velencei-tó barátai Agárdon. – 7. OLDAL

A hit erejével
Räckeresztúron, a református egyház által működtetett drogterápiás otthonban járt a Fejér Lap stábjá. – 12. OLDAL

Tíz éves az önálló Zichyújfalu

Zichyújfalu lakossága tíz évvel ezelőtt helyi népszavazás keretében úgy döntött, hogy Gárdonytól elszakadva, önálló településként folytatják tovább a működést. Az évfordulót a település egy új orvosi rendelő felavatásával ünnepelte 2008. január 25-én. A Fekete István iskola aulájában tartott ünnepségen Füzesiné Kolonics Ilona polgármester asszony köszöntötte a résztvevőket. Beszédében elmondta, hogy régi vágya teljesült az ott lakóknak, és egyben köszönetet mondott dr. Balogh Ibolyának, a Fejér Megyei Közgyűlés elnökének, amiért támogatta a Közép-dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökséghez benyújtott pályázatot, amiből az új orvosi rendelő megvalósulhatott. A rendezvényen felszólalt az elnök asszony is. Beszédében hangsúlyozta: az elmúlt évtizedben Zichyújfalu minden nehézség ellenére sokat fejlődött. Ezt bizonyítja az új orvosi rendelő átadása is.

Apró – de nem lekicsinylendő

A Fejér Megyei Önkormányzat is csatlakozott a forgalomból rövidesen kivonásra kerülő egy- és kétforintosokat jótékony célra gyűjtő mozgalomhoz. A főbejárat mellett elhelyezett „kincsesládában” szépen gyűlnek az érmék, az önkormányzat dolgozói és vendégei, ügyfelei is jó szívvel adakoznak. Annál is inkább, mert több megyei fenntartású intézmény is van a lehetséges kedvezményezették között. Így a polgárdi-tekerespusztai otthon, a martonvásári gyermekotthon zenekara és a megyei kórház gyermekosztálya.

Nehezített pálya

Dr. Balogh Ibolya, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke a megyei önkormányzat 2008-as költségvetésének tervezetét ismertette sajtótájékoztatóján. Mint mondta, a megyék helyzetét elsősorban a kormányzati intézkedések nehezítik. A tavalyi elvonások után a kormány az idén tovább csökkentette forrásait. A feladatok azonban nem csökkentek, és ellátásuk sem vált olcsóbbá. Nem akármilyen feladatot kellett hát megoldani a tervezet összeállításakor.

Dr. Balogh Ibolya a sajtótájékoztatón elmondta: csakúgy, mint az előző évben, idén is a kormány népnézűző politikájának háttéré előtt kell kialakítaniuk a költségvetést, figyelembe véve a megye lakosságának érdekeit, törekedve rá, hogy az állampolgárok kevésbé érezzék a kormány intézkedéseinek negatív hatását. „A 2006-os évhez viszonyítva idén 800 millióval kevesebb állami támogatást kap az önkormányzatunk, ebből 600 millió a normatív állami támogatás csökkenésének mértéke az említett időszak óta. Ebben a kormányzati döntések következtében kialakult drámai helyzetben kellett a költségvetésünket megalkotni” – közölte a közgyűlés elnöke. Dr. Balogh Ibolya hangsúlyozta, az illetékbevitel-kiesés miatt idén 150 millió forinttal kevesebb pénz áll ren-

delkezésükre. A gyermekvédelem terén növekedtek a költségek, csökkentek a normatívák, így plusz 40 millió forintot kell betervezniük e terület fejlesztésére, fenntartására. Szintén a kiadási oldalt növeli az önkormányzat fenntartásában működő intézmények dolgozóinak bére, amelyeket emelni szükséges, tekintettel az inflációra, áremelkedésekre. „Jelenleg még nem tisztázott, hogy a kormány mekkora százalékban fedezi a dolgozók több százmillió forintot igénylő béremelését, így ezt a tételt ma még nem tudjuk számszerűsíteni. E téren sem hagyhatjuk azonban cserben az embereket, még ha anyagi lehetőségeink végső határáig kell is elmennünk” – hangsúlyozta a közgyűlés elnöke. Kitért arra is, hogy a megyében az oktatás területét 111 millió forintos kormányzati kivonás sújtja, amit az önkormányzat az oktatási intézmények működésének ésszerűsítésével próbál majd kigazdálkodni.

A költségvetés kiadási oldalát nagyban meghatározza a Fejér Megyei Szent György Kórház fejlesztésére, korszerűsítésére fordított összeg. Az elnök tájékoztatása szerint a 2008-as évben valamivel több illetékbevitelre számíthatnak, amennyiben persze hinni lehet a kormány ígéretének. Dr. Balogh Ibolya kiemelte: meg kell ragadni minden bevételt növelő és kiadást csökkentő lehetőséget. A tavalyi évben 34 milliós megtakarítás érték el az intézmény-átalakítások révén. A költségvetés elfogadásáról a február 28-ai közgyűlésen döntenek a képviselők.

Politikai vitanap a megyeházán

2008. március 6-án, csütörtökön 9 órai kezdettel a Fejér Megyei Közgyűlés politikai vitanapot tart a március 9-i népszavazás kérdéseiről a megyeházán (Székesfehérvár, Szent István tér 9.). Az ülés nyilvános, minden érdeklődőt szeretettel várnak!

Új beteglátogatási rend lép életbe

Az ÁNTSZ közép-dunántúli regionális tiszti főorvosának döntése alapján az intézmény főigazgatója 2008. február 14-étől feloldja a látogatási tilalmat a Fejér Megyei Szent György Kórházban és annak csákvári gyógyintézetében is. Ezzel egy időben a kórház vezetése szabályozza a beteglátogatás rendjét. Az osztályok jelzése alapján, figyelemmel a betegek nyugalomára, a zavartalan betegellátás biztosítása érdekében 2008. február 14-étől új látogatási rend lép életbe a kórházban. Hétköznapokon 15-től 18 óráig, szombaton, vasárnap és ünnepnap 14-től 17 óráig látogathatók a betegek.

A megyei közgyűlésen történt

Fejér Megye Közgyűlése január 24-én ülést tartott dr. Balogh Ibolya elnök vezetésével. Személyi kérdésekről – felmentésről és kinevezésről – döntött, majd kezdeményezte a jogalkotónál, hogy a szociális és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményeket fenntartó helyi önkormányzatok részére pályázati felhívást írjon ki.

Pálfalvi András igazgató bejelentette a Fejér Megyei Közgyűlés elnökének, hogy életkorára tekintettel nyugdíjba kíván vonulni, s ezért kérte 2008. február 28-ától kezdődően közalkalmazotti jogviszonyának felmentéssel történő megszüntetését. Fejér Megye Közgyűlése kérésének eleget tett, s Pálfalvi Andrásnak, a Fejér Megyei Művelődési Központ igazgatójának – kiemelkedő szakmai tevékenysége elismeréseként – címzetes igazgatói címet adományozott. A korábban kiírt pályázat eredményeként két pályázó közül *Juhász Zsófia* művelődésszervező, ének-zenei szakreferenst neveztek ki igazgatóvá. A szakember 1995-től munkatársa az intézménynek.

A Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet igazgatója, *Kremnitzky Gábor* 2008. január 23-án lemondott magasabb vezetői megbízásáról. A jogszabályoknak, valamint az intézmény szervezeti és működési szabályzatának megfelelően az igazgatóhelyettes, *Vasas Lászlóné* látja el – a pedagógiai szakmai szolgáltatások ellátására kiírt közbeszerzési eljárás eredményes lebonyolítása után történő szerződés kötésig terjedő határozott időtartamig – a magasabb vezetői feladatokat.

A megyei önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a szakosított szociális, illetve gyermekvédelmi ellátás biztosítása. Ennek keretében biztosítani kell a differenciált fejlesztést – mind

mennyiségi, mind minőségi vonatkozásban –, az intézményekben a humanizált viszonyok megteremtését. A szociális szakellátórendszer vizsgálva megállapítható, hogy a megyei önkormányzat által fenntartott intézmények a személyi és tárgyi feltételek hiánya miatt csak határozott idejű működési engedéllyel rendelkeznek. A gyermekvédelmi intézmények közül a fogyatékkal élőket ellátó intézmények rendelkeznek határozott időre szóló működési engedéllyel.

Mindkét ellátási formánál nagy gondot jelent az állami normatíva csökkenése, illetve a fenntartó szűkös anyagi lehetőségei, melyek nem teszik lehetővé az intézmények ellátási feltételeinek jogszabályban előírt megvalósítását. A jelenlegi európai uniós pályázati lehetőségek, pályázati felhívások nem biztosítanak lehetőséget a szociális és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények fejlesztésére, új épületek, épületrészek létrehozására, a hiányzó tárgyi feltételek pótlására. A Szociális és Munkaügyi Minisztérium eddig csupán néhány lehetőséget biztosított a szociális és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények fenntartóinak pályázati úton történő támogatására. Ezen ágazati pályázati felhívások kis értékű tárgyi beszerzések, valamint kis összegű egyszeri működési hozzájárulások elnyerésére adtak lehetőséget a megyei önkormányzatnak.

Jelenleg sem az Új Magyarország Fejlesztési Terv, sem az operatív programok (TIOP, TÁMOP, KDOP) nem tartalmazzák a szociális és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézmények támogatását, fejlesztését. Magyarországon így az európai uniós szándékkal ellentétesen nem az integrációt segítik ezeken a területeken, hanem a további szegregációt erősítik. A szociális és gyermekvédelmi szakellátásban ellátottak számára nem megfelelőek az életkörülmények, és jelenleg esélyt sem lát arra a Fejér Megyei Önkormányzat, hogy ez változzon, amennyiben nem kerülnek kiírásra a szakellátást nyújtó intézmények fenntartóira vonatkozó, nagyobb összegű és támogatási arányú pályázatok.

Fejér Megye Közgyűlése – felterjesztési jogával élve – kezdeményezi a jogalkotónál, hogy a szociális és a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményeket fenntartó helyi önkormányzatok részére pályázati felhívást írjon ki, illetve a pályázati kiíró szervezetnek javaslatot nyújtson be e tárgyban. A közgyűlés kéri a Közép-dunántúli Regionális Tanácsot, hogy a tárgyban meghatározott pályázati lehetőségek, felhívások megnyitásában működjön közre, azok meghirdetését javasolja a kormánynak és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökségnek. A közgyűlés felkéri a Fejér megyei országgyűlési képviselőket, valamint Magyarország európai parlamenti képviselőit, hogy a megyei önkormányzat kezdeményezését továbbítsák a kormánynak, illetve az Európai Parlamentnek.

A továbbiakban a közgyűlés döntött arról, hogy a mezőfalvai lakásotthonokat pályázati úton, berendezési tárgyaik egy részének cseréjével fogja fejleszteni; tájékoztató hangzott el a csókakői várrom vagyongazdálkodási joga átvételének kezdeményezéséről. A képviselők véleményezték Gárdonyi Város Fél-sziget Nyugati oldal településszerkezeti tervének, szabályozási tervének és a helyi sajátos építési előírásainak módosítását, illetve kiegészítették a tárgyban korábban adott testületi véleményt, és elbírálták az önkormányzat tulajdonában álló, Gárdonyi, 6043, 6044, 6045 hrsz-ú és Velence, 1381/3 hrsz-ú ingatlan megvételére benyújtott ajánlatot.

Közérdekű tudnivalók a márciusi népszavazásról

A köztársasági elnök 2008. március 9-re, vasárnapra tűzte ki annak a népszavazásnak az időpontját, amelyet a Fidesz és a KDNP kezdeményezett három kérdésben. A választópolgárokat érintő új jogszabályi változásokról és a szükséges tudnivalókról tájékoztatta lapunkat dr. Varjú Mihály, a Fejér Megyei Önkormányzat főjegyzője, a Megyei Választási Iroda vezetője és Molnár Krisztián, a Választási Iroda vezető-helyettese.

Dr. Varjú Mihály főjegyző elmondta, hogy az Alkotmányon alapuló állampolgári alapjog gyakorlásának egyik módja a népszavazás. Éppen ezért fontos, hogy az állampolgárok felelősen döntsenek arról, élni kívánnak-e alkotmányos jogukkal. A választás titkos, minden állampolgár belátása szerint szavazhat. A népszavazás jelentősége az, hogy az állampolgárok közvetlenül gyakorolhatják hatalmukat, és most nem a választott képviselőik útján. Ha ezzel a jogukkal nem kívánnak élni az állampolgárok, akkor a 3 kérdésben marad a választott országgyűlési képviselőik által elfogadott jelenlegi szabályozás. A 2008. március 9-re kiírt népszavazással kapcsolatosan dr. Varjú Mihály főjegyzőtől megtudtuk, hogy a szavazáson csak magyar állampolgárok vehetnek részt. A népszavazás egyfordulós lesz, a választópolgárok március 9-én vasárnap reggel 6 és este 19 óra között adhatják le szavazatukat.

dr. Varjú Mihály

A főjegyző elmondta, a szavazatszámolás idején nem az egyéni szavazóköri eredménye a fontos, hiszen az oda összegyűjtött voksokat később az Országos Választási Bizottságnál (OVB) összesítik. A külképviseleteken is lehet adni a voksokat, a külföldi tartózkodás előtt azonban ezt az igényt még időben, a Helyi Választási Irodában (HVI) jeleznie kell.

– Nagyon fontos, hogy az állampolgárok kövessek figyelemmel, hogy megkapták-e az értesítőt a választás időpontjáról és szavazóköri beosztásukról. Fontos hangsúlyozni, hogy a választás önkéntes, ezért lehetővé kell tenni, hogy mindenki, aki szeretne élni alkotmányos jogával, megtehesse. Éppen ezért kiemelt jelentőségű, hogy az értesítő szelvények időben megérkezzenek az állampolgárokhoz – mondta el dr. Varjú Mihály.

Molnár Krisztián, a Választási Iroda vezető-helyettese a választási jogsza-

bályokon legutóbb végrehajtott változásokról tájékoztatta lapunkat. Elmondta: legfontosabb, hogy a több szavazóköri települések esetén – vagyis településenként és a fővárosban kerületenként – egyetlen szavazókört jelöltek ki azok számára, akik a szavazás napján nem a lakóhelyükön, de belföldön tartózkodnak, s ott is kívánnak szavazni és a lakóhelyük szerinti illetékes jegyző által kiállított igazolással rendelkeznek. Ennek további specialitása, hogy a szavazás napján egyedül ebben a szavazóköri körben van mód a névjegyzékbe történő felvételre, amennyiben a választópolgár jelzi, hogy ott kíván szavazni. Például ha egy székesfehérvári lakos Budapesten a VI. kerületben kívánna szavazni, de eziránt korábban nem nyújtott be kérelmet a HVI vezetőjéhez, akkor a VI. kerületben nem voksolhat. Erre csak akkor van módja, ha azt határidőn belül előzetesen kérte a HVI vezetőjétől. Aki nem jelezte időben, hogy nem kapott értesítő szelvényt a népszavazásról, s nem szerepel a választásra jogosultak jegyzékén, azt a szavazás napján már nem vehetik fel a névjegyzékbe. Fontos változás, hogy míg korábban a Területi Választási Iroda és a választási irodák küldték ki a lakossághoz az értesítő szelvény mellé a választópolgárt általános és fontos tudnivalókról értesítő szórólapot, ebben az évben az Országos Választási Iroda közvetlenül a Magyar Posta által juttatja el a szelvényeket a szavazókhöz. Ennek oka, hogy mind a külképviseleti névjegyzékre történő felvételnek, mind pedig a választópolgároknak a népszavazásról történő értesítésének határideje február 22-e. A lakóhelytől eltérő, belföldi szavazóköri körben történő szavazáshoz igazolást személyesen, illetve meghatalmazott útján lehet kérni március 7-én 16 óráig. 2008. március 6-án 16 óráig lehet jelezni, ha valaki előzetesen igazolást kért arra vonatkozóan, hogy a lakóhelyétől távol kíván szavazni, de meggondolja magát, és mégis inkább lakóhelyén adná le a voksát – közölte az iroda vezető-helyettese.

Molnár Krisztián tájékoztatott arról is, hogy a névjegyzéket február 20-a és 27-e között teszik közszemlére, ezen időszak alatt lehet kifogást benyújtani kihagyás, töröltetés, illetve a listára történő felvétel igénye miatt. A választási szervekben is történtek jelentős változások.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE HÁROM KÉRDÉSBEN ÍRTA KI A NÉPSZAVAZÁST:

- „Egyetért-e Ön azzal, hogy a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen kórházi napidíjat fizetni?”
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy a háziiorvosi ellátásért, fogászati ellátásért és a járóbeteg-szakellátásért a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-jétől ne kelljen vizitdíjat fizetni?”
- „Egyetért-e Ön azzal, hogy az államilag támogatott felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatóknak ne kelljen képzési hozzájárulást fizetniük?”

Nevezetesen: a Szavazatszámoló Bizottság (SZSZB) a településenként kijelölt egy szavazókörben, ahol az igazolással történő szavazásra van lehetőség, 7 taggal működik. Minden más esetben az SZSZB 5 tagú, ahol pedig egy szavazókörös a település, ott a Helyi Választási Bizottság látja el az SZSZB feladatait, szintén 5 taggal. Ezzel kapcsolatosan megtudtuk, négy politikai szervezetnek van lehetősége delegálásra: a népszavazást kezdeményező pártok, a Fidesz-KDNP közösen egy személyt, rajtuk kívül pedig a parlamenti frakciók egy-egy személyt jelölhetnek. Ezért egy bizottságban maximum négy delegált lehet.

További újdonságnak számít, hogy a www.valasztas.hu honlapon már megtalálhatóak a szükséges nyomtatványok (kérelem a külképviseleti névjegyzékbe történő felvételhez, kérelem a külképviseleti névjegyzék módosításához, kérelem a külképviseleti névjegyzékből történő törléshez és a lakcím szerinti névjegyzékbe történő visszavételhez, kérelem igazolás kiadásához, kérelem a lakcím szerinti névjegyzékbe történő visszavételhez, valamint akkreditációs nyomtatvány sajtó részére).

Molnár Krisztián elmondta, hogy a korábbi visszaélések elkerülése érdekében mozgóúrnát csak írásban lehet kérni, személyre szólóan. A népszavazás március 9-én a Magyar Köztársaság területén lezajlik. Ezt egy nappal megelőzően, március 8-án az amerikai kontinensen is megtörténik a szavazás, majd március 9-ét követően négy nap áll rendelkezésre, hogy az urnák felbontás nélkül Magyarországra visszaérkezzenek. Március 14-én az Országos Választási Bizottság a meglévő eredményekhez a beérkező szavazatokat hozzáadja, s még aznap megszületik a végeredmény. Fejér megyében, Mányban az országos szavazás napján, egyben időközi polgármester-választást is tartanak. A kampánycsend az általános szabályok szerint március 7-én pénteken éjféltől, 9-én 19 óráig tart. Ahhoz, hogy a népszavazás érvényes és eredményes legyen, a választásra jogosultak szavazatának 50 százalékának részvétele szükséges, vagy a választópolgárok 25 százalékának azonos választ kell adnia. Hozzávetőlegesen 8 millió szavazó járulhat az urnához, így körülbelül kétfélmilliót meghaladó azonos szavazatnak kell az urnákban lennie. — SZÜCS GÁBOR

Állásbörze látássérülteknek

A sorstársak számára szervez állásbörzét a Látássérültek Regionális Közhasznú Egyesülete 2008. március 1-jén 10 órától a Viktória Rehabilitációs Központban. A térségben zajló, elhelyezkedést szolgáló képzések és ezekkel kapcsolatos munkaerőpiaci integrációs folyamatok ismertetése után az érintettek mintegy húsz képzést vagy álláslehetőséget kínáló céggel, intézménnyel találkozhatnak. A környékbeli településekről érkezők részére az Alba Caritas Hungarica alapítvány igény szerint kísérő szolgáltatást biztosít. A szolgáltatás igényelhető: Tel: 06/22/318-700

A TERVEZETT PROGRAM:

10.00 Szokó Zsolt (LÁRKE), megnyitó
10.05 dr. Varga Szabolcs (LÁRKE), a rehabilitációs járadékról
10.25 Csapó Gábor (Motiváció Alapítvány), tréning és foglalkozási rehabilitáció
10.40 Máthé Ferenc (FMMK), fogyatékos-foglalkoztatás Fejér megyében
11.00 Czeiner Attila (G-A BT), távmunka megváltozott munkaképességűeknek
11.30 A meghívott szervezetek, civilek, intézmények képviselőinek felszólalási lehetőségei

Összefogás a drogok ellen

A Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum anyagilag támogatja a Széna Egyesület a Családokért, illetve a Székesfehérvári Zöldalma Egészségfejlesztő Alapítvány kábítószerellenes programjait. Az erről szóló megállapodást a Fórum elnöke, Balsay István és a civilek elnökei: Farnady Judit, illetve Párkányi András írták alá a megyeházán. Balsay István, aki a megyei önkormányzat alelnöke is, elmondta, a támogatásokhoz pályázati úton nyertek mintegy másfél millió forint forrást. Az összeg fennmaradó részét is maradéktalanul a közös cél, a drogfogyasztás megelőzése és visszaszorítása érdekében fogják felhasználni 2008 során.

A jól bevált gyakorlatot öntötték formába

Börtönparancsnokokkal ült egy asztalhoz Fejér megye rendőrfőkapitánya, hogy aláírják egymás munkáját segítő, aktualizált, mondhatni újrászövegezett, korábban egymással kötött együttműködési megállapodásukat. Dr. Simon László ezredes, rendőrfőkapitány előjáróban leszögezte: megállapodás nélkül is kiváló az érintett szervek közötti kapcsolat, az aktualizálás a jól bevált gyakorlatot öntötte írásos formába. A megállapodás sarokpontjai szilárdak, ugyanakkor az érintetteket a folyamatos jobbítás szándéka vezérli.

Cséri Zoltán bv. ezredes, a Közép-Dunántúli BV Intézet parancsnoka és Schmel Zoltán bv. ezredes, a Pálhalmi Országos BV Intézet parancsnoka együttműködési megállapodás aláírására érkezett dr. Simon László rendőr ezredes meghívására. Az aláírási ceremónia előtt a parancsnokok értékelték az intézményeik között eddig folyó munkát. Valamennyien egyetértettek abban, hogy a korábban kötött megállapodásuk aktualizálása szükségessé vált, ugyanakkor a már elfogadott, bevált és napi rutinná vált együttműködésükön inkább csak finomítani érdemes. A megállapodás az általános feladatokon túl a bünyügyi, közbiztonsági feladatokat is részleteiben érinti, ugyanakkor kiterít a kiképzési feladatok megvalósulására is. A segítségnyújtás és a rendkívüli események felszámolása külön fejezetben kerül említésre a szövegezésben. A találkozáson a parancsnokok kézjegyükkel látták el a közösen megfogalmazott megállapodást, amely reményeik szerint jó gyakorlatot követve, a még hatékonyabb munkavégzés, együtt munkálkodás sarokpontjait erősítik.

Beszélgetés Juhász Zsófiával

Új igazgató a Fejér Megyei Művelődési Központ élén

A Fejér Megyei Művelődési Központ (MMK) élére pályázat eredményeként Juhász Zsófia személyében új igazgató került kinevezésre, aki működését 2008. március elsejétől kezdi meg. A korábbi igazgatót, Pálfalvi Andrást nyugdíjba vonulása alkalmából szakmai munkája elismeréseként címzetes igazgatói kitüntetéssel jutalmazta a megyei közgyűlés.

– Új munkakörével kapcsolatban arra kérjük, beszéljen arról, hogy a Fejér Megyei Művelődési Központban eddigi működése során kialakult értékeket miként kívánja továbbfejleszteni, kiélezíteni?

– Sokak számára a Megyei Művelődési Központ tevékenysége nem eléggé világos. Intézményünk a megyeszékhelyen található, s a megye településeiben, kisvárosaiban tevékenykedő művelődési intézményekkel, kultúrházakkal tartja, ápolja a kapcsolatot, és a hasonló tevékenységeket folytató civil szervezetekkel, valamint az olyan művészeti csoportokkal, amelyek mögött jogi személyiség áll, vagy amelyek baráti körként tevékenykednek. Elsősorban a meglévő kapcsolatrendszerünket kell fejleszteni a megye egész területén.

– Hogyan mutatná be röviden az intézményt?

– Számunkra adott ez a közel hatezer négyzetméteres épület, éppen ezért módszertani és szakfeladataink mellett ránk hárul a közös feladatok képviselése. Több állandó bérlőnk van, programjaik koordinálását, valamint a további bérlőkkel kapcsolatos feladatokat mi végezzük. Mindezek mellett Székesfehérváron a Vörösmarty Sínház után nálunk van egy 350 fő befogadására alkalmas, többféle igénynek és számos rendezvény lebonyolítására is megfelelő, impozáns nagyterem. A kisebb termeink a mai kor elvárásainak megfelelő technikával vannak felszerelve, ezért akár szakmai konferenciák lebonyolításra is kiválóan megfelelnek.

– Az alapító okiratban megfogalmazottak szerint az intézmény a „megyei közösségi művelődésének értéktartó és -megőrző kulturális központja”. Miként látja, hogyan teljesültek eddig az említett elvárások?

– A vidéki intézményekkel, egyesületekkel folyamatosan kapcsolatban vagyunk, hogy „tudjunk” egymásról, és tisztában kell lennünk azzal is, a megyei intézmények hogyan működnek, milyen lehetőségeik vannak rendezvények, események lebonyolítására, s hogy ehhez rendelkeznek-e megfelelő szakismeretekkel. Fontos, hogy megismerjük a Művelődési Központ tevékenységét, jelentőségét, és saját településük kulturális életének javára is hasznosítsák az itt központosuló értéket.

– Egyik fő feladata az intézménynek, hogy módszertani anyagokkal segítse a társszerveket. Ezt megfelelőnek tartja, vagy szükségesnek lát bizonyos fejlesztéseket?

– Ez jelenthet módszertani kiadványokat, például amelyekben népzenei események zsűrizett előadásait gyűjtjük, rendszerezzük és adjuk tovább vidékre, könnyebbé téve ezzel más együttesek munkáit, felkészülését. Ezzel a pályázati tevékenységüket is megkönnyítjük. Jelenthet DVD-kiadványt és forrásanyagokat egyaránt. Országos szakmai előadást szervezünk, amelyre a vidéken dolgozó kollégákat is meghívjuk. Az utóbbi időben jellemző, hogy az ilyen jellegű programokat igyekszünk a

kistelepülésekre kivinni. A legnépszerűbb eszközünk a honlapunk. Aki ellátogat ide, láthatja, hogy tartalmazza az intézményünkkel kapcsolatban álló csoportok, települések nevét, értesülhet a művelődési intézmények munkájáról. Véleményem szerint intézményünk módszertani tevékenysége megfelelő, amit természetesen lehet még jobban is művelni – erre törekszünk.

– Meglévő technikai és anyagi eszközök birtokában a további fejlesztések érdekében milyen pályázati lehetőségek vannak?

– A megyei önkormányzat révén vannak lehetőségeink, ennek neve „Érdekeltség-növelő pályázat”. Ennek segítségével a gépparkunkat, a bútorzatot, a technikai eszközeinket tudjuk cserélni és felújítani. Ez kedvező alkalom, hiszen egyéb működési célú pályázati lehetőségünk nincs. A programjainkra továbbra is pályáznunk kell. S mint említettem, pályázati lehetőségeink erősen beszűkültek, hiszen többségük a regionalitást hangsúlyozza, így a megyei intézmények nehéz helyzetben vannak. Mégis létezik egy jelentős támogatónk, a Nemzeti Kulturális Alap. Ezen belül a népművészeti és közművelődési kollégiumra számíthatunk. Rajtunk keresztül pedig más települések is részesülhetnek támogatásokban.

– Véleménye szerint a művelődési és a civil szféra kapcsolatában kialakult együttműködés során miként lehet megvalósítani, illetve továbbfejleszteni a kulturális és a közösségi munkavégzést?

– Magam is több civil szervezetben vagyok aktív tag, látom, hogy kölcsönösen segíthetjük egymás munkáját, egy pályázat megírásával, a felmerülő rendszerű programmal kapcsolatosan. A jövő útja mindenképpen az, hogy együtt kell működünk.

– Az európai uniós és regionális gondolkodásban milyen szerepe lehet egy hagyományosan megyei szerepkörre kialakított Művelődési Központnak?

– Tény, hogy az uniós pályázattal rendelkező rendszere más, mint amit egy hazai intézmény vagy civil szervezet megszokott. Az intézménynek korábban nem volt jelentős nemzetközi kapcsolata, ezt szeretnénk fejleszteni, ezen szeretnénk változtatni. Megindulhat olyan partneri viszony kiépítése, amely újabb uniós források megszerzésében is könnyebbséget jelenthet. – Szücs

Juhász Zsófia

A térség jövőjéről tanácskoztak

Konferencia a Velencei-tóról

Második alkalommal találkoztak a térségi idegenforgalmi szakemberek, polgármesterek, politikusok Agárdon, hogy fórum keretében vitassák meg, milyen módon lehetne még meghatározóbb módon hozzájárulni a terület turisztikájának és kultúrájának erősítéséhez.

A rendezvényt L. Simon László, a Fejér Megyei Önkormányzat Nemzetközi Kapcsolatok és Turisztikai Ügyek Bizottságának elnöke nyitotta meg, és a megjelenteket egy Mikszáth-idézetrel üdvözölte, amely azt ecsetelte, hogy a XIX. század végén milyen színpompás környezet várta a tópartra „tévedt” korabeli utazót.

Tóth István, Gárdony város polgármestere köszöntőjében felhívta a figyelmet arra, hogy a Velencei-tó térségében a klasszikus üdülőtelep kialakításának gondolata az 1920-as évek elején fogant meg (számos villa és korabeli épület máig is őrzi ezen időszak hangulatát). Napjaink állapotáról szólva a polgármester kivetített ábrákon, statisztikai adatokkal szemléltette, hogy az elmúlt esztendőben több mint 87 ezer vendégéjszakát regisztrálhattak, s ennek köszönhetően a befolyt idegenforgalmi adók bevétele is lényegesen emelkedett. A tervekéről szólva bemutatta az Agárd és Gárdony közötti partszakaszon kialakításra váró új, a modern igényeknek is megfelelő strandszakasz látványterveit.

Dióssy László, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium államtitkára előadásában arról szólt, hogy az az európai uniós államokban bevett szokás, hazánkban is törekedni kell arra, hogy a tájvédelmi körzetek turisztikai és idegenforgalmi célállomásokká alakítása úgy történjen meg, hogy közben a térség értékei, növény- és állatvilága

ne károsodjon. A 2006-os évben a Nyugat-dunántúli Régióban 300 ezer vendéget, 845 ezer vendégéjszakát regisztráltak. Ehhez társult az elmúlt évben tapasztalt két százalékos növekedés – ezekről az adatokról már Törzsök Erzsébet, a Közép-dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság menedzsere tájékoztatta a hallgatóságot.

tóparton a táblákon „beach” elnevezéssel találkozónának.

A kritikákat, a valós hiányosságokat sem hallgatta el felszólalásában a Velencei-tavi Kistérség Idegenforgalmi Egyesület elnöke, Bálint György, amikor arról szólt, hogy a térségben a vendégforgalom meglehetősen szezonális, a turisták 1-3 napra látogatnak el a kör-

Szalai Bálint projektvezető az olasz, cseh és görög összefogásban megvalósuló WERMA-projektet ismertette a hallgatósággal. Az előadó szólt arról, hogy a programban országonként egy-egy mintaterület, s annak ökológiai értékei kerülnek nemzetközi szinten bemutatásra. Némi iróniától sem tartózkodott beszámolójában Schmidt Gábor, a Magyar Kajak-Kenu Szövetség főtitkára, amikor arra célzott, hogy bizonyosan elfogadhatóbbnak és szimpatikusabbnak tűnne a Velencei-tó térsége sok átutazó vendég számára, ha a

nyékre, és régiós tekintetben is gyengének számít az idegenforgalmi jövedelemtermelés. Téli időszakban szegényes a kínálat, amely lényegében a tópart menti jégpályára korlátozódik, s a kapcsolódó marketing is szegényes.

A hozzászólásokban az érdeklődésre számot tartó javaslatok között több érv is elhangzott a velencei borvidék adottságainak jobb kihasználása mellett, hiszen a jól működő borrendek és a pincesorok remek nedűi a turisták kirándulását is hangulatossá, vonzóvá tehetnék.

– SZÜCS

A Fejér Megyei Múzeum kiemelt programjai

Reneszánsz év

Ebben az esztendőben sok más program mellett a Fejér Megyei Szent István Király Múzeum a Reneszánsz évet egy impozáns, gótikus kiállítással kapcsolja össze a Múzeumok éjszakáján. Az építészet hónapjában, októberben pedig egy rendhagyó tárlatot szerveznek. A tervezett rendezvényekről a múzeum munkatársával, Szalai Tamással beszélgettünk.

Nem tévedünk sokat, ha azt állítjuk, a magyar közvélemény Mátyás királyt hagyományosan reneszánsz uralkodóként ismeri. Mégis regnálásának kezdeti szakaszát meghatározóan a gótikus építészeti stílus jellemezte. A magyar történelem legendás uralkodójának nevéhez Székesfehérváron a Királyi Bazilika utolsó nagy átépítése, a mai Skála Áruház irányába történő keleti bővítés fűződik. Mint a Fejér Megyei Szent István Király Múzeum fiatal régész szakembere, Szalai Tamás elmondja, eredetileg a kulturális tárca által korábban meghirdetett Mátyás király-évre készítették a programtervezetüket, és ennek jegyében fogalmazták meg az elmúlt esztendő végén is, bár időközben a koncepció átalakult „reneszánsz” évvé. Sokak számára ez a név bizonyára ismerősebb. Szalai Tamás szerint tény, hogy a reneszánsz korszakot könnyebb felidézni és hozzá rendezvényeket szervezni, hiszen ezt az időszakot a mulatság, a lakoma, az életöröm túláradata fémjelzte.

– Más kérdés, hogy a reneszánsz korszaka mennyire járta át a valóságban a teljes Magyarországot, vagy mennyire maradt csupán főúri passzió – teszi hozzá. Kritika annyiból érheti a reneszánsz év „jogosságát”, hogy 550 évvel ezelőtt Mátyás királlyá választása történt; a reneszánsz mint stílusjegy, élet-szemlélet csak később bontakozott ki hazánkban, majd az uralkodó Beatrixszel kötött házassága révén honosodott meg. Éppen ezért számos vidéki múzeumnak, így például a visegrádinak is bizonyára kedvező, hogy a Mátyás-év reneszánsz évvé konvertálódott, ám a hazai múzeumok többsége ezzel a váltással nehezebb helyzetbe került, hiszen esetükben a rendelkezésre álló tárgyi,

régészeti leletek bemutatása révén a reneszánsz korszak jellegzetességei csak nehezen ismertethetőek – ha egyáltalán képesek erre.

– Amíg Mátyás király évről volt szó, elhatároztuk, hogy bemutatjuk az uralkodó Székesfehérvárhoz fűződő legjelentősebb tevékenységét. Nevezetesen a bazilika kibővítése során általa kezdeményezett építkezési szakaszt. A kibővítés emlékei ma is láthatóak a Nemzeti Emlékhelyen folytatott feltárásokat követően, egy nagy zöld dombbal „illusztrálva”. Remek kőanyaggal rendelkezik, amely eddig még nem képezte céltzottan kiállítási anyagát.

Hét esztendeje rendezték „A bazilika kövei” címet viselő kiállítást a múzeumban, de az akkori tárlat csak utalásszerűen tartalmazta a bazilika legkésőbbi (Mátyás idejére tehető) építkezési szakaszt, hiszen akkor még a Szent István-i és Anjou-kori részletekre összpontosította a figyelmet. A Reneszánsz év lehetőségét biztosíthat arra, hogy bemutassák az egykori székesegyház Mátyás-kori átépítésének épület- és közetanyagát. Mivel a Mátyás-évből reneszánsz év lett, egyéb gondok is adódtak. A kiegészítés ugyanis késő gótikus jegyeket képvisel, amely jól mutatja, hogy az „igazságos uralkodó” regnálása nem feltétlenül azonos magával a reneszánsz korszakkal.

A SZÉKESFEHÉRVÁRI MÁTYÁS KIRÁLY-EMLEKMŰ

Az egykori jezsuita rendház (jelenleg a Szent István Király Múzeum) északi oldala és az Ady Endre utca nyugati sarka által határolt területen áll Székesfehérvár egyik legjellegzetesebb köztéri alkotása, amelyet a bazilikában eltemetett híres uralkodó halálának 500. évfordulója alkalmából készített Melocco Miklós szobrászművész. A mészkőből és bronzból készült Mátyás király-emlékművet 1990-ben avatták fel. A gótikus-reneszánsz jegyeket viselő alkotás egyedi hangulatot varázsol a barokk környezetébe. A szemlélődő figyelmét azonnal magára irányítja Mátyás életnagyságú alakja, mely gótikus építészeti keretben áll, lábánál „kedvenc oroszlánjaival”. Felettük a Hunyadi-ház szimbóluma látható: a csőrében gyűrűt tartó holló. A kompozíció szoborcsoportjának részei a hét szabad művészet allegorikus alakjait ábrázolják. A szomszédos falfelületen reneszánsz stílusú ornamentális díszítés látható a következő felirattal: „Mátyás király emlékére készült. Építtette Székesfehérvár.”

– Bárhogya is alakult, mi úgy döntöttünk – mondja a régész szakember –, hogy tervünkötől és elképzeléseinktől már nem állunk el. Kis múzeum vagyunk, így kénytelenek leszünk minden erőnket arra koncentrálni, hogy észrevehetőek legyünk, ezért több rendezvényre is hívjuk a vendégeket. A múzeumok éjszakája programsorozat már hazánkban is bevált, jól működik, sok látogatót vonz. Június 21-én, szombaton nyitjuk meg.

550 ÉVE

1458. január 24-én, ötszázötven évvel ezelőtt a Duna jegén, a Rákos mezei országgyűlésre érkező köznemesek révén királlyá választották Hunyadi Mátyást, aki a nagy esemény után két héttel tért haza Magyarországra, hogy február 14-én elfoglalhassa trónját. A koronázási szertartásra azonban csak hat esztendő múltán, 1464 tavaszán kerülhetett sor Székesfehérváron.

Sok más hazai múzeummal együtt mi is „reneszánszozni” fogunk. A programokat két napra bővítettük. Az intézmény Fő utcai épületében kerül megrendezésre a „Mátyás király és a gótika” című kiállítás, Biczó Piroska, a Nemzeti Múzeum régészének összeállításában.

A másik rendezvény később, már az őszi időszakban, október 18-án az építészet hónapja alkalmából kerül bemutatásra. A kamarakiállítás – melynek keretében szintén Biczó Piroska valósítja meg régi, kedves ötletét – a megyei múzeum Országzászló téri épületének emeleti képzőművészeti galériájában láthatják majd az érdeklődők. A „Mátyás királynak képzelt paloták” címet viselő összeállítás az uralkodó budai palotáját mutatja abból a szemszögből, amit különböző korszakokban más és más formában képzeltek el. A királyi palota tervei tárulnak így a látogató elé 150 évre visszamenőleg, különböző rekonstrukciós elképzelések alapján.

A tárlat arról fog tanúskodni, hogy eleink miképpen képzeltek el századokkal ezelőtt a Mátyás-kori reneszánsz stílust, annak formajegyeit, s ez egyben mennyire árulkodik saját korszakukról.

– Szücs

Beszélgetés Ugron Zoltánnal

Feladat van bőven

A népszavazással egy időben, 2008. március 9-én Mányban időközi polgármester-választást is tartanak. Az előző polgármester, dr. Vadas Imre ugyanis 2007. december 1-jével lemondott a tisztségéről. A függetlenként induló Ugron Zoltán polgármesterjelölttel beszélgettünk.

Miért döntött úgy, hogy elindul a megmérettetésen?

– Elég régóta veszek már részt a falu közéletében. Kezdetben a helyi katolikus egyházközség életébe kapcsolódtam be és próbáltam szervezni a falu közösségét, majd három éve megalapítottuk a Mányi Közösségért

Közhasznú Egyesületet. Most barátaim felkérésére vállaltam el a jelöltséget.

Milyen tevékenységet végez ez az egyesület?

– Mány 900 éves múltra tekint vissza, joggal mondhatjuk tehát, hogy nagy hagyományokkal rendelkezik. Mi szeretnénk ezeket a hagyományokat megőrizni és továbbörökíteni. A szervezet megpróbálja összefogni a helyi intézményeket és munkájukat. Fontosnak tartjuk Mány község német nemzetiségi kultúrájának és hagyományainak ápolását, valamint a népszokások felélesztését. A helyi közösség érdekeit szem előtt tartva igyekszünk a munkánkat végezni.

Milyen konkrét példát tud mondani?

– Tavaly ősszel emléktáblát állítottunk Kodály Zoltánnak, aki itt, Mányban is folytatott népzenei gyűjtést. Az emléktábla apropója az volt, hogy tavaly ünnepelte az ország nagy zeneszerzőnk születésének 125. évfordulóját. Az idei évben pedig Nézz és láss! címmel egy közösségformáló filmklubot szeretnénk elindítani.

Mik a tervei megválasztása esetén?

– Elsődleges célom, hogy Mánynak biztonságos és nyugodt hétköznapijai legyenek. Azért is fontos ez, mert a nyugalom minden építő jellegű munkának az alapja. Én – megválasztásom esetén – együttműködésre fogok törekedni, mind a képviselőtestülettel, mind a település polgáraival. Mert rengeteg teendő van Mányban.

Említene párat?

– Pályázaton pénzt nyert a falu a főút és a járda felújítására. Ezeket a munkákat minél hamarabb el kell kezdeni. De lehetne említeni a fiatal családok régi vágyát, egy játszótér megépítését. Nem halogatható sokáig a kultúrház rendbetétele vagy például az iskola hőszigetelése sem. Feladat van tehát bőven.

Rácalmás

A Duna gyöngye

Egy ugrásra Dunaújvárostól, mégis távol az iparváros zajától fekszik Rácalmás, Fejér megye dunai településeinek gyöngyszeme, szerencsés elhelyezkedése miatt a település bizalommal tekinthet a jövőbe.

Az egykor rácok lakta, szerény javakkal rendelkező község sorsa a világháború után változott meg: amikor a szomszédos Dunapentele körül felépítették az új iparvárost, Dunaújvárost (amely akkoriban a szovjet diktátor nevét viselte). Rácalmás addig egy csendes község volt, amely a Dunára néző löszfalakra épült. Korabeli lakói halászok, földművesek, cselédek voltak. Bár akadtak nagybirtokosok, hiányzott a középpa-

rasztság, amely magával húzta volna a falut a fejlődés útján. A háború után a rácok nagy része visszatért Jugoszláviába. Amikor a gyárváros felépült, a környékbeliek ezrei találtak munkát az üzemekben. Az első évtizedekben a városokba történő elvándorlás volt a jellemző. A nyolcvanas években azonban a kialakuló dunaújvárosi középosztály újra a természet közelében, csendes, családias környéken szeretett volna élni. A Dunaújvárostól alig néhány kilométerre fekvő Rácalmás így vált a kiköltöző városi családok célpontjává. Az elmúlt fél évszázad lokális népvándorlása teljesen átformálta a falu képét.

Ma egy fejlett, egyre növekvő lélekszámú településen jár az, aki a nemrég átadott M6-os autópályáról letérve a Duna felé veszi az irányt. A település helyzetéről Schrick István polgármesterrel beszélgettünk, aki 1990 óta ve-

zeti Rácalmást. „Stabil gazdálkodást tudhat magáénak a település” – mondja a Fejér Lapnak a polgármester. – „Évente 60-80 fővel gyarapodik a lélekszám, egyre többen költöznek ki Dunaújvárosból vagy más településekről hozzánk.” Ma már 4300-an laknak az egykor halódó községben. Schrick István dinamikus fejlődésről beszél: „évről évre kevés a hely az óvodákban és az iskolákban, mert jellemzően a fiatal, kisgyermekes családok választják Rácalmást lakóhelyül.” A településen újabb és újabb területeket (csak tavaly négy hektárt) parcelláztak ki, hogy családi házakat építhessenek az újonnan érkezettek. Rácalmás készen áll a fogadásukra: „Száz százalékban csatornázott a község, be van körve a gáz, a telefon, tehát megfelelő az infrastruktúránk” – mondja a polgármester, aki hozzáteszi: „jellemzően a középosztálybeliek választják lakóhe-

lyül Rácalmást, ennek is betudható, hogy az elmúlt években felmentek a telekárak a településen.”

A település fejlődésének újabb lendületet adhat a Hankook gumigyár beruházása is. Az üzem Rácalmás közigazgatási területén fekszik, és a gyárral, valamint Dunaújvárossal megkötött szerződések értelmében adója 35 százaléka Rácalmást illeti majd. A pár ezres lakosságú községnek hatalmas összeget jelenthet ez a bevétel, de a polgármester szerint elkél majd a pénz néhány rendkívüli településvédelmi projekt finanszírozására: „A dunai partfal lassú csúszásban van a folyó felé. A romló helyzet megfékezésére egy megoldás van csak: kiszedni a vizet a talajból. Ezzel a különleges, éppen ezért rendkívül drága technikával megállítható lenne a falu egy részét veszélyeztető, a házakban és az utakban jelentős kárt okozó lassú földcsúszás.”

Rácalmás a változások közepette is igyekszik megtartani hagyományos utcaképét. A Duna-parti löszfalra épült ófaluban rengeteg régi parasztház áll, amelyek közül egyre többet újítanak fel szakszerűen, az eredetihez hű formában. Az ófalú képe építészeti védettség alatt áll, ezért is lenne fontos, hogy megoldják a partfal csúszását. Schrick István polgármester szerint 2008-ban mintegy 400 millió forintot fordítanak a projektre, ami egyre sürgetőbb megoldást kíván.

Mindezek az intézkedések a település hosszú távú fejlődését biztosíthat-

ják – de semmit sem érnek az állami és önkormányzati beruházások, ha az itt lakók nem érzik magukénak Rácalmást. Ma már egyre több olyan rendezvényt szerveznek, amely hozzájárul a falu új önazonosságának kialakulásához. A különleges ünnepek közé tartozik a rácalmási Tökfeszítvá: az október első hétvégéjén rendezett fesztiválra több ezren jönnek el három nap alatt. A rácalmási Faluvédő Egyesület védnöksége alatt létrejött ünnepségsorozatra érkezők tökkel feldíszített utcákon járhatnak; a vidám hangulatot csakis a helyi lakosok együttműködésével lehetett elérni. A legjobb dekorációk jutalmat is kapnak a szervezőktől.

Rácalmás másik kitörési lehetősége az ökoturizmus: a 380 hektáros dunai Nagysziget szinte érintetlen természettel rendelkezik, 1996 óta országosan védett területnek számít. A faluból híd visz át a szigetre, ahol tanösvényt, madárvárót, madárlest alakítottak ki a természet szelermeseinek. Megépítettek egy csónakkikötőt is, hogy a víz felől is körbe lehessen járni ezt a természeti gyöngyszemet. A különleges övezetben olyan ritka állatokat és növényeket lehet megfigyelni, amelyek az országban máshol nem láthatóak. Ráadásul innen Dunaújvárosig folyóparti, védett kerékpárút vezet.

Az ökoberuházással együtt készült el Rácalmás igazi építészeti nevezetessége, a felújított Jankovich-kúria. A 2,7 hektáros parkkal rendelkező épületegyüttest

*Schrick István,
Rácalmás
polgármestere*

N é v j e g y

Rácalmás

A település rangja: nagyközség
Lélekszám: 4347 fő (2006)
Irányítószám: 2459
Körzethívószám: 25
Honlap: www.racalmas.hu

2002-ben vásárolta meg az önkormányzat konferencia-turizmus céljára. Az egymilliárdos beruházás keretében vendégház és ököcentrumot is kialakítottak a kúria körül. A kastély kitűnő helyszín esküvők, üzleti konferenciák és egyéb össznépi mulatságok rendezésére.

„Az 1988-as Fejér megyei települési rangsorban Rácalmás az utolsó harmadban volt megtalálható” – emlékezik vissza a polgármester. – „Ma az egyik leginkább jövőképes településnek számítunk a megyében: több mint 300 vállalkozás működik nálunk, miközben eleznyező a munkanélküliek száma. Utóbbiak részt vehetnek a közmunkaprogramban. Úgy vélem, az emberek jól érzik magukat Rácalmásban.” – R. G.

Rácalmás története

Az őskori és ókori emlékeket követően a mai település első említése 1025-ből származik. Akkor Szigetfőnek hívták a falut. 1329-ben már Almás néven emlegetik a községet, birtokosát is Almási családnak hívták. A 16-17. században telepednek le itt a törökök elől menekülő rácok. 1696-ban már Rác Almás néven írnak a faluról. 1830-ban 2248, 1860-ban már 3317 lakos él a községben. Rácalmás 1876-ban járási székhely lett, és ez a fejlődésben is megmutatkozott. Az első világháborúban 131 rácalmási férfi esik el a harcokban. A következő háború során hosszú ideig a frontvonalban marad a község, többször cserél gazdát a németek és a szovjetek között. A falu lakossági viszonyait a világháború után előbb a Dunaújvárosba való elvándorlás, majd az onnan való kiköltözés határozza meg, mind a mai napig.

A hit erejével

Több mint húsz éve működik Ráckeresztúron a református egyház drogterápiás otthona. Az intézmény holisztikus szemléletű, komplex drogterápiás módszert alkalmazva gyógyít, melyet szakirodalom, nemzetközi modellek és saját 23 éves tapasztalatauk mentén dolgoztak ki.

A Fejér Lap munkatársaiként nap-sütéses téli napon érkezünk Ráckeresztúrra. A község szélén található épület és parkja már az első pillanatban eloszlatja tévképzeteinket egy drogrehabilitációs központ milióját illetően. Nyitott kapuk mögötti szerény parkban áll egy emeletes, kisebb kastélyra emlékeztető, jól karbantartott épület. Bejáratánál fiatal emberek cigarettáznak, barátságos üdvözlnek minket, az idegeneket. Az első pillanattól érezhető nyitott légkör kellemes meglepetés számunkra: ennek okairól később meg is bizonyosodhatunk. Az intézményben Victorné Erdős Eszter, az otthon vezetője fogad minket. De mielőtt beszélgetésbe kezdenénk, más programot ajánl nekünk: egyik munkatársuk már megbeszélte néhány fiatalal, hogy üljenek le velünk beszélgetni.

Az emeleti könyvtárszobában ülve, és később, az otthon folyosóit bejárva a bent lakók mesélnek történeteikről. A drog kísértését kiálló emberként először megdöbbenünk a szomorú történeteken, majd lassan tudatosul bennünk, hogy a terápián részt vevő, a mélypontot már korábban elérő embertársaink már sokkal határozottabban, eltökéltebben, mint mi vagyunk, rosszabb napjainkon. „Aki idejön, meg akar tisztulni” – állítják egybehangzóan az itt lakók. „A terápián részt vevők élet-története legtöbbször hasonló vonásokat mutat” – ezt már Orsolics Zoltán Zénó, az otthon egyik munkatársa mondja a Fejér Lapnak. Ezek közé tartozik az apa nélküli gyermekkor, vagy ha az apa iszákos, erőszakos személy volt. Az is jellemző, hogy a rossz családi körülmények között felnövő srácok nem

találják helyüket a világban, és végül „anyagozó”, drogot használó közösségekhez csatlakoznak. Szinte mindannyian ugyanazt a lefelé vezető spirált járják be, az egyre erősebb drogok használatával, a családi összeveszések utáni utcára kerüléssel, a drog megszerzése miatti bűnöző életmódra való áttéréssel.

A bent lakók nyíltsága és őszintesége meglepően hat a kívülről érkező emberek számára. Ez a terápiás otthon különleges programjának és eljárásainak köszönhető. A terápia fontos része ugyanis a napi többszöri beszélgetés, önvallomás és a problémák kibeszélése. Reggel, délután, este is van egy közös találkozó, ahol a mintegy harminc fiatal ember a munkatársakkal együtt összeül, és mindenki elmondja, mi járt aznap a fejében, milyen jó és milyen rossz dolgok történtek vele aznap. „Ezzel a férfiközösségekben automatikusan fellépő személyi konfliktusokat is el lehet csitítani, hiszen a közösség előtt mondja el mindenki a maga problémáját.”

A drogterápiás otthon szigorú napi-rend szerint működik. A kora reggeli felkelés után reggelit kapnak, majd dél előtt beszélgetésre kerül sor, utána pedig ki-ki köteles elvégezni a számára kijelölt ház körüli munkát: takarítás, bar-kácsolás, főzés stb. Ebéd után újabb beszélgetés, majd délutáni elfoglaltság következik, de lehet sportolni is. Este a vacsorát újabb beszélgetés követi, majd lámpaoltással zárul a nap. Az otthon ajtajai azonban nyitva állnak. Nincs senki bezárva, nincs senki kizárva. Az ide kerülők nagy része azonban végigcsinálja a terápiát, többségük gyógyultan távozik, és később sem

esnek vissza a drogfüggőségbe. Hétfévente kirándulás, sport és közös mo-zizás tölti ki a napokat.

A bentlakásos program 1986-ban indult el egy parasztházban. 2002-ben új, modern épületet, otthont építettek fel a lakóknak. A terápiás programot a több mint két évtized során saját tapasztalatok, lengyel, svájci, holland, német, francia minták, a Portage kanadai terápiás közösség programja és a keresztyén elkötelezettség alapján építették fel. A közösség kulcsszavai: elfogadás, érzések, kompetenciák, felelő-ség, döntés, munka és szeretet. A munkatársaik segítő attitűdjének a rogers-i non-direktivitás, a pozitív pszichológia megoldáskereső szemlélete és a keresztyén értékek megélése ad keretet. – R. G.

DÉNES ÖNVALLOMÁSA:

„Amikor megérkeztem a misszióba, csak múltam volt. Mint egy százezer éves embernek. Nem tudtam, hogy ki vagyok, csak arról volt némi sejtésem, hogy valamilyen ki akartam lenni. Olyan álomvilágban éltem, ahol a beteljesületlen álmok valóságos kínjai gyötörték. Csak a múlt képei és gyerekes álmai éltek bennem. A jelen értelmetlen volt a számomra, a jövő pedig túl távoli ahhoz, hogy érdekeljen. Céltalan és üres voltam. A misszióban eltöltött idő alatt világossá vált számomra, hogy mit akarok: ÉLNI. Ez reményt és hitet adott. Istennek és magamnak köszönhetően már van jelenem és jövőm. A múltam pedig csak annyiban érdekes, hogy mindig emlékeztet arra, mi voltam és mivé lettem. Az álmaim valóra váltak, és ma már az vagyok, aki egykoron lenni szerettem volna.”

Victorné Erdős Eszter

Bor és irodalom

A Magyar Írószövetség Édes szőlő, tüzes bor című, a borkultúrát és az irodalmat összekötő estsorozatán januárban Fejér megyei borászokat láttak vendégül. Ambrus Lajos író, szerkesztő, a Pannon Császári és Királyi Borlovagrend tagja, Benyák Zoltán szakíró és L. Simon László író, szerkesztő, a Szent Benedictus Borlovagrend tagja Bozóky István móri borászt és feleségét, Bozóky Mónikát mutatta be a budapesti irodalmi közönségnek. Az esten fellépett a Móri Ifjúsági Fúvószenekar tagjaiból álló Kaiser Kapelle zenekar is. Az Írószövetség Bajza utcai klubjában ugyanekkor egy másik Fejér megyei alkotó, a Bicskén élő Móser Zoltán fotókiállítása volt látható.

Színházi élmény és a követendő példa

A Vörösmarty Színházba látogathatott január 21-én és 23-án 150-150 gyermek és fiatal, akiket a „Vigyázó kéz” Gyermekvédelmi Egyesület ajándékozott meg az Egy hónap falun című vígjáték és a méltán nagy sikerű AIDA musical előadásaival. A Ciszterci és Latabár ifjúsági bérletekkel nem csak a székesfehérvári, de a lepsényi, dégi, mezőfalvai, sárbogárdi és velencei állami gondozott kicsik és kamaszok is pirosra tapsolhatták a tenyerüket. Külön örömet jelentett számukra, hogy Oláh Ibolya énekesnő főszereplésével láthatták az AIDA-t, akit méltán érezhet példaképének sok száz hasonló sorsú gyermek. Sajnos támogató segítség nélkül ezek a gyerekek, anyagiak és szervezési híján, soha nem tudnának eljutni színházi előadásokra. Egyesületünknek fontos, hogy hányatott sorsuk ellenére pozitív élményekkel gazdagodjanak a saját családjuk nélkül élő gyerekek.

JANÓ ANDORNÉ, elnök
„Vigyázó kéz” Gyermekvédelmi Egyesület

Új színpont a soponyai „Őszi Napsugár” Nyugdíjas Klub életében

Az „Őszi Napsugár” Nyugdíjas Klubot Soponyáról Fejér megye-szerte ismerik nyitott klubéletéről. Énekelnek, táncolnak, az unokák citeráznak. Most Szolga Jánosné bővítette a foglalkozások körét: horgoló szakkört szervezett. Jól jött ez karácsony előtt, mert csodálatos karácsonyfadíszek kerültek ki a szakkör tagjainak kezei alól. Az elkészült munkákból kiállítást is rendeztek a helyi óvodában, de terveik szerint e tevékenységükkel jelen lesznek az idei Kortárs Nyugdíjas Ki mit tud?-on is Székesfehérváron. Töretlen lelkesedést kívánunk a klub valamennyi tagjának és vezetőjének, Balogh Istvánnénak.

OLÁH JÁNOSNÉ
Nyugdíjasok és idősek
„Életet az éveknek”
Fejér Megyei Szervezetének
sajtófelelőse

Alakoskodva búcsúztattuk a farsangot

A „Vigázó kéz” Gyermekvédelmi Egyesület önkénteseinek kíséretével három autónyi, nevelőotthonokból meghívott kisgyermek vonulhatott farsang farkán visítva a szalmatorököket és a kormozó bohócokat követve. Színes szalagokból összevarrt maskarában, furkósbottal kergették és termékenységi varázserővel bíró korommal kenték be a tyúkokat és főleg a lányokat, akikkel mi is körbejártuk Mohát és be-

kéredzkedtünk a portákra. De a férfinép sem tért haza fehér ábrázattal.

Szinte minden háznál tojás, szalonna és kolbász volt a télűzők jutalma. De jutott mindenkinek szalagos-illatos farsangi fánk és meleg tea is. A gyermekotthonokban ritkán vagy sohasem esznek ebből a lekvárral bolondított finomságból, ezért annyit ehettek, amennyit csak bírtak. A művelődési ház udvarán, bográcsban rotyogó pör-

költből is kóstolhatott mindegyikünk, és játszhattunk a remek játékokkal felszerelt játszótéren.

Janóné Ildikó, Magyar Ági, Nagy Eszter, Pluhár György, Radetzkyne Csilla és Sebestyén Géza önkéntesek együtt örültek, kergetőztek, énekeltek a kormos arcú, de végre boldogságtól csillogó szemű gyerkőccel. A gyermekotthonokba visszatérők mesélhettek otthon marad társaiknak az átélt kalandokról. Ők azok, akik már most jelentkeztek a jövő évi Tikverőzésre.

JANÓ ANDORNÉ, *elnök*

V é l e m é n y

Toronyiránt

Tető alatt a jó szándék

I gazi dió van benne – állapítottam meg elégedetten magamban, ahogy beleharaptam a zserbóba, és erőst sajnáltam, hogy csak egy szeletet tartalmazott belőle az a szalvétából pödört batyu, amely – mint minden jelenlévő tányérján – az asztalon pihent előttem. Szerettem volna visszagördíteni az idő kerekét vagy száz évvél, mert bolti linzer formájában a kis falumban tartott összejövetelre is beszívargott a modern élelmiszeripar. Régente a süteményben szív volt, rutin, no meg a nagyanyák tapasztalata, és nem kristályvanillin meg E 476-os. Szóval beértem a zserbóval, és némi izgalommal vártam az „angyalok karát”, a gyermekesereget, amelynek tagjaként kislányom is énekelt. Ezek a fellépések garantáltan sikeresek, hisz nincs az a szülő, aki ne tapsolna. Az apróság arckipirulva szaval, motyog, beszédhibás vagy szöveget téveszt? Sebj. „Belefér” a műsorba az is, ha valamelyik fiúcska ünneplő nadrágjából kitűródik az ing alja. Mindegy, csak együtt legyen a falu... no jó, úgy egyhatoda. Sárkeszi valamivel több, mint hatszáz lelket számlál, mi pedig azért jöttünk össze vízvezeték-szerelőtől óvónón át az újságíróig, vagy százan, hogy egy kis pénzt gyűjtsünk a roskadozó, 1826-ban ácsolt templomtető felújítására (a torony már készen van). Eljött az is, aki egyáltalán nem vagy igen ritkán nyomja le az Istenháza nagykilincset. Megivott egy pohár sört, bekapott két

szendvicset, felhörpölt egy feketét, s elbeszélgetett a szomszédal. Persze fizettünk mindenért. A belépő öt-száz forintba került – alig többbe, mint egy liter olaj. A kávé százhusz forintra taksálták, a szalámis-paprikás kenyeret egy százásra, s szépen gyűlt a finomságokat kínáló kamaszlányok kardigánzsebében a borraivaló, cserepenként szépítve a tetőt – egyelőre gondolatban. Mint Rejtő Jenő Szőke ciklon című könyvében a kertész, mindenki felvette a „jobbik” ruháját, megtisztelve az alkalmat, s mivel napjainkban már nem divat a nótaszó, hallgattunk egy kis nejlonzenét. A „húzzad hát öreg cigány, fülembé húzd” szintetizátorral kísért változata és a kacatánc bírta a résztvevőket igazán mulatságra.

Sárkeszi helytörténetében olvasom, hogy tiszta magyar, református falu. Ez azonban csak részben igaz. Református, ha a múltját vagy a legutóbbi népszámlálás számait tekintjük. Ha azonban a maroknyi, vasárnaponként javarészt idősekből összeverődő gyülekezetet vesszük alapul, rég nem az. Mégis, a jótékonyági céllal megrendezett teaest záróegyenlege valami rejtett kötődésre utal: a szervezők százötven belépőt adtak el, tehát az is szívesen adakozott, aki nem vett részt az eseményen, és összesen közel 130 ezer forint folyt be az egyház helyi alapítványának kasszájába. Mert bár se iskolánk, se postánk, templomunk az mégiscsak van. Majd' kétszáz éve, hogy a hívek s hitetlenek számára egyaránt csendes, hűvös lelkiismeretként, csúcán a falu egyetlen nappal is égő csillagával, makacsul kitart.

– MÉHES MÓNICA

Fejér Megyei Diáknapok
Dunaújváros, 2008. április 12-13.

Megyei diáknapok

A Fejér megyei diáktalálkozó – a diákok művészeti fesztiválja – évek óta szép hagyomány. Ez év tavaszán Fejér Megye Onkormányzata és Dunaújváros Megyei Jogú Város Onkormányzata rendezésében, a Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet és a Megyei Művelődési Központ szervezésében tartják a Fejér Megyei Diáknapok rendezvénysorozatát, április 12-13-án, Dunaújvárosban.

A találkozó nyilvános fellépést, bemutatkozási lehetőséget biztosít a művészetekben tehetséges fiatalok szá-

mára, és a közös szórakozást, a tapasztalatsere lehetőségét is kínálja. A találkozón részt vehetnek a középfokú oktatási intézmények – gimnáziumok, szakközépiskolák, szakmunkásképző intézetek, szakiskolák – mindazon tanulói, akik betöltötték 14. életévüket. Az eseményről 2008. február 14-én dr. Balogh Ibolya, a megyei közgyűlés elnöke és Juhász Zsófia szervező, a Megyei Művelődési Központ munkatársa tájékoztatta a sajtó képviselőit.

Az elnök asszony kiemelte: a Fejér Megyei Diáknapok megújulóban van. A most elindított, a jelentkezést, a szervezést, a tájékoztatást szolgáló honlap – diaknapok.uw.hu – az első lépcső a változások sorában. A következő egy év feladata, hogy sok-sok egyeztetéssel – diákokkal, pedagógusokkal, szervezőkkel, támogatókkal – átgondolják, és változtassanak rajta, ha kell. Az elnök asszony szerint a modernizálás mindenképpen szükséges. Dr. Balogh Ibolya hangsúlyozta továbbá, hogy a rendezvénysorozat azért is különösen fontos, mert olyan lehetőséget teremt tanárnak, diáknak, amellyel az iskola falain kívül is erősíthetik kapcsolataikat.

FEJÉR LAP

Fejér Lap • II. évfolyam, 2. szám

- Megjelenik havonta
165 ezer példányban
- Felelős kiadó: Fejér Média Kft.
- A kiadásért felelős személy: Varga Gyula
- Levélcím: 8001 Székesfehérvár Pf.: 49.

- e-mail: info@fejerlap.hu
- Felelős szerkesztő: Hegedűs Zoltán
- A szerkesztőség tagjai:
Méhes Mónika, Benkő Levente,
Rajcsányi Gellért, Szücs Gábor
- Hirdetésszervezés:

Babilon Médiaügynökség Kft.
8000 Székesfehérvár, Honvéd u. 1-3.
Tel.: (22) 500-472, Fax: (22) 398-939
E-mail: mail7@babilon7.hu

Picasso Média Kft.
1061 Budapest, Andrassy út 10.
Tel: (1) 374-0221, Fax: (1) 374-0222
E-mail: info@picassomedia.hu

• Nyomdai kivitelezés:
Zrínyi Nyomda Zrt., 1212 Bp.,
II. Rákóczi Ferenc út 177-179., Felelős
vezető: Balogh Ádám vezérigazgató
Sokszorosítás helye: Budapest,

ideje: 2008. február
Hivatkozási szám: 07/4258
HU ISSN 1788-9944

- Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
- Meg nem rendelt
kéziratosokat nem őrzünk
meg és nem küldünk vissza!

KERESZTREJTVÉNY

A rejtvény fő- soraitban 422 magyar szóval olvasható. A szóítás I. része	SZÓTOL- DALÉK	NÉMET AUTÓ- MÁRKA	ISZIBÉRIAI FOLYÓ ÚVEGET SZABAT	ANTONOV REPULÓJE	ORVOS, TRÉFÁSAN ÉRTÉK, TISZTELET	SZÓVJET POLITIKUS, ALEKSZEJ IVANOVICS	DATÁL	FRUCTUS, HASZON- ÉLVEZET	FLEUR DE ... BOURBON- LILIOM	ABLAK- KERETI	PERSONAL COM- PUTER, RÖVIDEN BÓBISKOL (TÁJ/SZÓ)
											N
			HIRTELEN RÁTÁMAD TÖRÖK BIRKÓZÓ		PERIÓDUS, IDŐSZAK RÁCS KÖZEPÉI					ISSZIK... TÓ ÁTALL	BELÜL SZÉPI HURC- KÖDÖK
GANONA- KERESZT BOLGÁR PÉNZ						AMERIKAI MŰHOLD LÁBAHOZ VET			TUSKÓ FÉNYKÉ- PEZŐGÉP- MÁRKA		
SZEMMEL ÉRZÉKELÉS A MAGYAR SZÓLÁS MÁSOLK RÉSZÉ		VESZP M.4 KÖZSÉG FRANCIA SZÍNSZ			ANGOL ÉVA/ KÍGYÓ- FAJTA			KÉZ- MALOM (TÁJ/SZÓ) TÓVA			
LAM, TESSÉK ARAB ÁLLAM				HAMS KÁVÉ ALJA		HOLLAND VÁROS ENYHE SZIGÁS					RÓMAI 50 ZENES- TANCS MŰSOR
MARIE- JOSÉ ... FR. SZÍN- MŰVÉSZNŐ			FESZÉLYE- ZETTSÉG D-KOREAI GK-MÁRKA				LÁZADÁST ELFOJT LATYAK				TELEFON, RÖVIDEN
			IDE-ODA NYÚLKÁL BLUZ ELEJEI					AUTÓT IRÁNYÍT LONDON HATÁRAI			
OKMÁNY JELZŐJE TÖREK- SZOK REÁ									ELŐ, ANGOLUL ÉSZAK		
	K										

HIRDETMÉNY

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE

2008. március 9-re

ORSZÁGOS ÜGYDÖNTŐ NÉPSZAVAZÁST TŰZÖTT KI.

A népszavazásra feltett kérdések:

EGYETÉRT-E ÖN AZZAL, HOGY A FEKVŐBETEG-GYÓGYINTÉZETI
ELLÁTÁSÉRT A JELEN KÉRDÉSBEN MEGTARTOTT NÉPSZAVAZÁST KÖVETŐ ÉV
JANUÁR 1-JÉTŐL NE KELLJEN KÓRHÁZI NAPIDÍJAT FIZETNI?

EGYETÉRT-E ÖN AZZAL, HOGY A HÁZIORVOSI ELLÁTÁSÉRT,
FOGÁSZATI ELLÁTÁSÉRT ÉS A JÁRÓBETEG-SZAKELLÁTÁSÉRT
A JELEN KÉRDÉSBEN MEGTARTOTT NÉPSZAVAZÁST KÖVETŐ ÉV
JANUÁR 1-JÉTŐL NE KELLJEN VIZITDÍJAT FIZETNI?

EGYETÉRT-E ÖN AZZAL, HOGY AZ ÁLLAMILAG TÁMOGATOTT
FELSŐFOKÚ TANULMÁNYOKAT FOLYTATÓ HALLGATÓKNAK NE KELLJEN
KÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁST FIZETNIÜK?

A választópolgárok a névjegyzékbe történt felvételükről

2008. február 22-ig

kapnak értesítést.

A névjegyzék

2008. február 20-tól február 27-ig

tekinthető meg a polgármesteri hivatalban.

A szavazás 6.00 órától 19.00 óráig tart.

A VÁLASZTÓPOLGÁR SZEMÉLYESEN, LAKÓHELYÉN SZAVAZHAT.

A szavazás napján lakóhelyétől távol lévő választópolgár – kérelmére – belföldön igazolással,
külföldön a Magyar Köztársaság nagykövetségein és főkonzulátusain adhatja le szavazatát.

Igazolás kiadását ajánlott levélben

2008. március 4-ig,

személyesen vagy meghatalmazott útján

2008. március 7-én 16.00 óráig,

a külképviseleti névjegyzékbe való felvételt

2008. február 22-én 16.00 óráig

lehet kérni a lakóhely szerint illetékes jegyzőtől.

Részletes tájékoztatásért forduljon a polgármesteri hivatalban a választási irodához!

Választási Iroda